

ADVIES 76

**ONDERSTEUNING INTERFACEACTIVITEITEN VLAAMSE
UNIVERSITEITEN**

VOORONTWERP VAN BESLUIT

13 december 2001

INHOUD

<i>SITUERING</i>	3
<i>DOELSTELLINGEN INTERFACEBESLUIT</i>	3
<i>MODALITEITEN INTERFACEBESLUIT</i>	4
<i>ADVIES</i>	5
1. ALGEMEEN.....	5
2. BELEIDSPLAN	5
3. EVALUATIE	5
4. ONDERSTEUNDE ACTIVITEITEN	6
5. VERDELING BUDGET	6
6. DOELGROEP ONDERSTEUNING	7
7. ROL IWT	7

ADVIES BIJ HET VOORONTWERP VAN BESLUIT BETREFFENDE DE ONDERSTEUNING VAN DE INTERFACEACTIVITEITEN AAN DE UNIVERSITEITEN VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

SITUERING

1. Sinds 1998 wordt de ondersteuning van de universitaire Interfacediensten jaarlijks geregeld via een ad-hocbesluit. Ook voor de periode 1 oktober 2001 tot 30 september 2002 heeft de Vlaamse regering op 5 oktober 2001 beslist deze ad-hocregeling voort te zetten.
2. De Vlaamse regering wenst echter een meer structureel karakter te geven aan de subsidiëring van de universitaire interfaceactiviteiten. Ze keurde daarom, eveneens op 5 oktober 2001, principieel een voorontwerp van reglementair besluit goed waarin de voorwaarden worden vastgelegd voor de ondersteuning van de universitaire Interfacediensten op langere termijn.
3. Dit besluit geeft uitvoering aan artikel 7 van het decreet van 18 mei 1999 ter aanmoediging van de technologische innovatie, het zogenaamde Innovatiedecreet, en is het derde van de drie reglementaire besluiten, expliciet vermeld in het Innovatiedecreet. Het eerste besluit, dat op 5 oktober 2001 definitief werd goedgekeurd, betreft de steun aan bedrijfseigen O&O, en het tweede besluit, op 17 juli 2000 principieel goedgekeurd, legt de reglementering vast voor de financiering van de Vlaamse Innovatiesamenwerkingsverbanden.
4. Conform art. 3, § 4 van het decreet tot oprichting van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB), vraagt minister Dirk Van Mechelen de VRWB om advies bij het voorontwerp van besluit betreffende de ondersteuning van interfaceactiviteiten van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap (Interfacebesluit).
5. Voorliggend advies werd voorbereid in de commissie Technologiebeleid.

DOELSTELLINGEN INTERFACEBESLUIT

1. Het besluit ter ondersteuning van de interfaceactiviteiten beoogt:
 - de maximale valorisatie van de in de universiteiten aanwezige kennis en expertise ten behoeve van de Vlaamse economie;
 - de stimulering van een universitaire cultuur waarbij excellentie in onderwijs en onderzoek, waar dit nuttig en mogelijk is, gekoppeld wordt aan innovatief ondernemerschap.
2. De steun dient aangewend voor initiatieven met betrekking tot
 - de bevordering van de samenwerking tussen de Vlaamse universiteiten en bedrijven;
 - de bevordering van economische valorisatie van het universitaire onderzoek;
 - het beheer van intellectuele eigendom;
 - de bevordering van de oprichting van spin-off bedrijven.

MODALITEITEN INTERFACEBESLUIT

1. De Interfacediensten moeten een beleidsplan voor minimum 5 jaar opstellen met de hoofdlijnen van hun valorisatiebeleid, de besteding van de middelen, de beleidsinstrumenten en de beoogde kwantitatieve prestaties en resultaten.

2. Verder zullen zij jaarlijks verslag uitbrengen over de activiteiten, de bereikte resultaten en de aanwending van de middelen. De detaillering van de op te geven informatie zal in overleg tussen de Interfacediensten en IWT-Vlaanderen worden bepaald.

3. Bovendien zal vijfjaarlijks een evaluatie worden uitgevoerd, waarvan de eerste in 2007. De evaluatie zal, rekening houdend met de relatieve omvang van de steun en met de startsituatie, worden gebaseerd op:

- een kwalitatieve analyse van de activiteiten die door de Interfacediensten werden opgezet om tot resultaten te komen, zoals sensibiliseringsactiviteiten, cursussen ondernemerschap, actief opsporen van exploiteerbare resultaten enz.
- de mate van samenwerking met hogescholen en overige innovatie-actoren
- een kwantitatieve analyse van geleverde prestaties en behaalde resultaten (aantal succesvolle spin-off-bedrijven, groei van inkomsten uit licentieovereenkomsten, groei van aantal octrooien en aantal nuttige octrooiaanvragen, enz.)

Op basis van de evaluatie zullen tevens ook voorstellen en aanbevelingen voor de toekomstige werking worden geformuleerd.

Naast de individuele evaluatie van elke interfacedienst, zal ook een globale evaluatie van dit ondersteuningsinstrument worden uitgevoerd.

4. De verdeling van de middelen zal in de toekomst gebeuren op basis van de in voorbereiding zijnde nieuwe BOF-sleutel. Voorlopig blijft de verdeling gebaseerd op het onderzoekspotentieel van de universiteiten.

5. Het besluit wordt gepland in werking te treden met ingang van 1 oktober 2002.

ADVIES

1. Algemeen

- 1.1. De VRWB onderschrijft de belangrijke rol van de Interfacediensten inzake valorisatie van universitaire onderzoeksresultaten, evenals wat betreft de samenwerking met ondernemingen en andere actoren op het vlak van innovatie zoals de onderzoeksinstellingen. Voor ondernemingen is het een positief punt dat zij zich op hun zoektocht naar wetenschappelijke kennis, in elke universiteit kunnen wenden tot één aanspreekpunt.
- 1.2. De VRWB is blij met het voorstel om vanaf 1 oktober 2002 de overheidssteun voor de Interfacediensten een structureel karakter te geven, zodat de werking een continuïteit krijgt en er een lange-termijnvisie kan ontwikkeld worden voor het universitair valorisatiebeleid.
- 1.3. Het voorziene budget is beperkt (in totaal 52 miljoen BEF voor het academiejaar 2001-2002 voor alle Interfacediensten samen) en volstaat niet om alle in het Interfacebesluit opgelegde taken te kunnen uitvoeren. Indien al deze taken opgelegd blijven, bepleit de VRWB een verhoging van het steunbudget voor de universitaire Interfacediensten.
- 1.4. Gelet op de huidige beperkte middelen, dient de financiële publieke ondersteuning van de universitaire Interfacediensten momenteel het best te worden opgevat als een hefboomactie en een additionaliteit om de kwaliteit van de globale werking te bevorderen.
- 1.5. De werking van de Interfacediensten is zeker voor verbetering vatbaar, maar anderzijds wordt in het Verslag aan de regering onterecht geen gewag gemaakt van de reeds aanwezige terreinkennis en bestaande best practices.

2. Beleidsplan

- 2.1. In de filosofie van de additionaliteit van het voorgestelde ondersteuningsinstrument met zijn beperkt budget, is het aangewezen dat de universiteiten zich concentreren op enkele speerpuntacties. Het vijfjaarlijkse beleidsplan dient hiervoor concrete doelstellingen voor op te zetten, waarvoor de toegekende overheidssteun zal worden ingezet. Na vijf jaar zullen de Interfacediensten kunnen geëvalueerd worden op de realisatie van deze doelstellingen.

3. Evaluatie

- 3.1. De VRWB onderschrijft de vijfjaarlijkse evaluatie van de prestaties van de individuele Interfacediensten, alsook de globale evaluatie van de actie. De voorgestelde

evaluatiecriteria zijn echter zeer talrijk en de uitslag van de evaluatie zou hierdoor te grijs kunnen zijn. De VRWB beveelt daarom aan om, weermom gelet op het eerder bescheiden budget, de evaluatie niet te omslachtig te maken en vooral te richten op de vooropgestelde doelstellingen uit het beleidsplan.

- 3.2. Daarnaast worden er criteria vermeld, waar de Interfacediensten geen vat op hebben of die niet te definiëren zijn. Zo kan een interface niet geëvalueerd worden op de prestaties van een spin-off, weliswaar mede door hem opgericht, maar autonoom in zijn verdere uitbouw. Verder is ook niet duidelijk op basis van welke indicatoren een octrooiaanvraag als nuttig zal worden aangemerkt.
- 3.3. Verder is samenwerking met hogescholen en andere innovatie-actoren wel wenselijk, maar dit kan geen criterium voor evaluatie zijn.

4. *Ondersteunde activiteiten*

- 4.1. Het Verslag aan de regering is zeer ambitieus in de verwachtingen ten aanzien van de Interfacediensten, in het bijzonder naar KMO's toe. De VRWB wenst daarbij op te merken dat de samenwerking tussen universiteiten en KMO's inderdaad veel beter zou kunnen. Maar de ervaring leert dat het zeer intensieve inspanningen vergt om KMO's te mobiliseren, met bovendien bitter weinig resultaat.
- 4.2. Door de grote onderzoeksdynamiek moet valorisatie in de universiteiten vooral bottom-up gebeuren. De rol van de Interfacedienst daarbij is vooral om de innovatiecultuur en zin voor valorisatie te bevorderen bij de onderzoekers, eerder dan een constante screening van onderzoeksresultaten.

5. *Verdeling budget*

- 5.1. Voor de verdeling van het huidige beperkte budget wordt bij voorkeur een niet te ingewikkelde sleutel gehanteerd. De VRWB beklemtoont dat de interfacesteun momenteel enkel een hefboomkrediet kan zijn, additioneel aan de middelen die door de eigen organisatie worden ingezet voor de valorisatietaken.
- 5.2. Op langere termijn bij de gewenste verhoging van de middelen, zal de verdeelsleutel moeten gebaseerd worden op enerzijds het aantal ZAP/AAP/BAP-leden, en anderzijds de interface-output. De toekomstige BOF-sleutel die zich richt op middelen voor fundamenteel onderzoek, is niet geschikt voor interfaceactiviteiten, gefinancierd vanuit het begrotingsprogramma 71.3 'Wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit'.

6. Doelgroep ondersteuning

- 6.1. De VRWB onderschrijft dat ook de VUB ondersteund wordt voor haar interfaceactiviteiten in de Vlaamse regio, maar wenst dat de regels dan ook omgekeerd 'fair' functioneren op basis van een gelijkwaardige overeenkomst met het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest ten voordele van de andere Vlaamse universiteiten.

7. Rol IWT

- 7.1. Het IWT heeft, naast het beheer en opvolging van de actie, vooral een taak als faciliterend coördinator. Het IWT kan de Interfacediensten in een netwerk brengen en samen met hen overleggen hoe zij op een optimale wijze kunnen interageren, alsook ervaringen kunnen uitwisselen. Het IWT hoeft zeker geen eigen deskundigheid uit te bouwen, die zou kunnen overlappen met de expertise die in de verschillende Interfacediensten inmiddels werd opgebouwd.

Elisabeth Monard
Secretaris

Roger Dillemans
Voorzitter

De Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB), opgericht bij decreet van 15 december 1993, is het adviesorgaan voor de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement inzake elke aangelegenheid betreffende het wetenschaps- en technologiebeleid. De VRWB is een uniek forum waar vooraanstaande actoren uit de academische en sociaal-economische wereld zich beraden over de algemene krachtlijnen van het te voeren wetenschaps- en technologiebeleid in Vlaanderen. De VRWB is samengesteld uit een voorzitter en zestien leden, allen benoemd op grond van hun deskundigheid en/of betrokkenheid bij het wetenschaps- en technologiebeleid in Vlaanderen. Zes van deze leden worden voorgedragen door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR), telkens drie door de werkgevers- en werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de SERV, en vier leden worden rechtstreeks benoemd door de Vlaamse regering. Vijf hoge ambtenaren uit de Vlaamse administratie nemen met raadgevende stem deel aan de vergaderingen.

Uitgave van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid (VRWB)

R. Dilemans, voorzitter
E. Monard, secretaris

VRWB-secretariaat
North Plaza B
Koning Albert II-laan 7 - 4e verd.
B-1210 Brussel

Tel. +32 (0)2 553.45.20
Fax +32 (0)2 553.45.23
e-mail: vrwb@vlaanderen.be
website: www.vrwb.vlaanderen.be

